

Útmutató:

Hogyan töltsük ki a fenntartható energiával kapcsolatos cselekvési terv formanyomtatványát?

Bevezetés

Az egyezségokmány minden aláíró fele vállalja, hogy a csatlakozását követő egy éven belül benyújtja a **fenntartható energiával kapcsolatos cselekvési tervét (Sustainable Energy Action Plan, SEAP)**, és abban ismerteti, hogy miként kívánja elérni a 2020-ra előírányzott CO₂-csökkentést.

Ennek érdekében a Polgármesterek Szövetségének Hivatala és az Európai Bizottság Közös Kutatóközpontja közösen SEAP-formanyomtatványt dolgoztak ki az egyezségokmány aláíró felei számára. Ezt a felhasználóbarát dokumentumot az egyezségokmány aláíró feleinek online kell kitölteniük, angol nyelven, és azt a saját (nemzeti) nyelvükön elkészített, fenntartható energiával kapcsolatos cselekvési tervvel együtt kell benyújtaniuk. A formanyomtatvány három fő részből áll, az alábbiak szerint:

- **Hosszú távú elképzelés és átfogó stratégia** – a teljes előírányzott CO₂-kibocsátás, a kiemelt cselekvési területek, valamint a személyzeti és pénzügyi kapacitás hozzárendelésének meghatározása;
- **A kiindulási kibocsátásleltár legfontosabb eredményei** – az energiafogyasztás jelenlegi szintjének megállapítása és a CO₂-kibocsátás elsődleges forrásainak megnevezése;
- **A fenntartható energiával kapcsolatos cselekvési terv legfontosabb elemei** – az átfogó stratégia megvalósításához megállapított rövid és hosszú távú intézkedések meghatározása, az időkereteket, a kijelölt hatásköröket és az előírányzott költségvetéseket is ideértve.

A SEAP-formanyomtatvány az egyezségokmány aláírói számára tevékenységeik és intézkedéseik megszervezésében és a megvalósítás nyomon követésében nyújt segítséget. A formanyomtatvány azonban az SEAP-k legfontosabb információinak összegyűjtésének is értékes eszköze, és ezáltal tapasztalatcserét tesz lehetővé. A legfontosabb összegyűjtött információk a Polgármesterek Szövetségének honlapján online kerülnek bemutatásra.

Ezen Útmutató mellett átfogó irányelvek kidolgozására is sor kerül, amelyek részletesebb információkkal és javaslatokkal szolgálnak a kiindulási kibocsátásleltár és az SEAP kidolgozásához és elkészítéséhez.

ÁTFOGÓ STRATÉGIA

1. A CO₂-kibocsátás általános csökkentésére irányuló célkitűzés

Mi az Önök önkormányzatának a CO₂-kibocsátás általános csökkentésére irányuló célkitűzése? Kérjük, vegyék figyelembe, hogy a Polgármesterek Szövetségnek előírása szerint a CO₂-kibocsátás csökkentésére irányuló, 2020-ig megvalósítandó célkitűzés legalább -20 % kell, hogy legyen.

A csökkentésre irányuló célkitűzést elvileg „abszolút” értékben kell meghatározni (a bázisúvra kiszámított CO₂-kibocsátások százalékában). A célkitűzést azonban „egy főre jutó” értékben is meg

lehet adni. Ebben az esetben a bázisév kibocsátásait az adott év népességszámával kell elosztani, és a kibocsátás csökkentésére irányuló célkitűzés százalékos értékét ennek alapján kell kiszámítani. Kérjük, tegyen pipát az Önök által választott lehetőség mellett álló rovatba.

2. Az Ön által képviselt önkormányzat hosszú távú elképzelése (maximum 1500 karakter)

Kérjük, határozza meg az Ön által képviselt önkormányzat (legalább) 2020-ig érvényes hosszú távú elképzelését, és tegyen külön említést az alábbiakról:

- a) **Kiemelt cselekvési területek.** Mely ágazatokban számítanak a CO₂-kibocsátás legnagyobb mértékű csökkentésére? Melyek a legfontosabb tevékenységeik?
- b) Melyek a CO₂-kibocsátásra vonatkozó **főbb tendenciák** az Önök régiójában/önkormányzatánál? És mik jelentik a legnagyobb kihívásokat?

3. Szervezeti és pénzügyi szempontok (rovatonként maximum 500 karakter)

- a) **Létrehozott/kijelölt koordinációs és szervezeti struktúrák:** kérjük, ismertesse azokat az egyedi struktúrákat, amelyeket az Önök a Polgármesterek Szövetsége kezdeményezésének megvalósítása érdekében önkormányzata hozott létre.
- b) **Hozzárendelt személyzeti kapacitás:** kérjük, adja meg, hogy hány személy foglalkozik (teljes munkaidőre átszámítva) az Önök fenntartható energiával kapcsolatos cselekvési tervének a kidolgozásával és megvalósításával.
- c) **Az érdekelt felek és a polgárok bevonása:** a Polgármesterek Szövetségének aláíró felei vállalják, hogy saját területükön mozgósítják a civil társadalmat a cselekvési terv kidolgozásában való részvételre. Kérjük, ismertesse a következőket: hogyan vonták be az állampolgárokat és az érdekelt felek különböző csoportjait a cselekvési terv kidolgozásába? Hogyan tervezik bevonásukat a megvalósítási folyamat során?
- d) **Tervezett teljes költségvetés:** kérjük, itt ismertesse az átfogó stratégiához kapcsolódó teljes költségvetést, mind a kidolgozásra, mind pedig a megvalósításra vonatkozóan (a tervezett költségvetés időkeretét is ideértve).
- e) **A cselekvési tervben szereplő beruházások tervezett pénzügyi forrásai:** kérjük, ismertesse az önkormányzati költségvetés főbb (újra)elosztásait, és azt, hogy a cselekvési tervében szereplő legfontosabb tevékenységek megvalósítása érdekében milyen külső forrásokból (pl. európai uniós, országos vagy regionális finanszírozási rendszerek, szponzorok stb.) számítanak támogatásra.
- f) **A felügyelet és a nyomon követés érdekében tervezett intézkedések:** kérjük, ismertesse, hogy miként tervezi az önkormányzat a cselekvési terv felügyeletének és nyomon követésének megszervezését. Kérjük, vegye figyelembe azt is, hogy a Polgármesterek Szövetsége aláíró feleinek két évente végrehajtási jelentést kell benyújtaniuk. Az első jelentés a fenntartható energiával kapcsolatos cselekvési terv benyújtását követően két évvel esedékes.

KIINDULÁSI KIBOCSÁTÁSLELTÁR

A fenntartható energiával kapcsolatos cselekvési terv kidolgozásának legfontosabb előfeltétele a kiindulási kibocsátásleltár. A formanyomtatvány az Önök kibocsátásleltárában szereplő legfontosabb adatok összegzésére hivatott (és nem az Önök CO₂-kibocsátásainak kiszámítási eszközeként szolgál). A Polgármesterek Szövetsége a kiindulási kibocsátásleltárakat – csakúgy mint az SEAP-t – a **végző energiafogyasztásra kívánja alapozni.**

1. Bázisév

A kibocsátásleltár ajánlott báziséve 1990. Ha az önkormányzatnak a kibocsátásleltár elkészítéséhez

1990-re vonatkozóan nem áll rendelkezésére adat, akkor azt az 1990-hez legközelebb eső évet kell kiválasztania, amely évre vonatkozóan a legátfogóbb és legmegbízhatóbb adatok gyűjthetőek.

2. A kibocsátási tényezők kiválasztása

A kiindulási kibocsátásleltár alapját a tevékenységi adatok (az önkormányzat területének végső energiafogyasztása) és a kibocsátási tényezők jelentik, amelyek a kibocsátásokat tevékenységi egységenként számszerűsítik. A kibocsátási tényezők kiválasztásánál két különböző megközelítést lehet alkalmazni:

1. **Szabványos kibocsátási tényezők az IPCC alapelvekkel összhangban:** ez a megközelítés az önkormányzat területén történő energiafogyasztásból – az önkormányzat területén belül előforduló közvetlen tüzelőanyag-égetésből vagy közvetve a területen a villamosenergia-termelés vagy hő/hideg előállítása céljából történő tüzelőanyag-égetésből – származó teljes CO₂-kibocsátást veszi figyelembe. Ez a megközelítés az egyes fűtőanyagok szénttartalmára alapul, az UNFCCC és a Kiotói Jegyzőkönyv üvegházhatást okozó gázok kibocsátására vonatkozó leltáraihoz hasonlóan. Ebben a megközelítésben a megújuló energia használatából származó CO₂-kibocsátásokat, valamint a hitelesített zöldáram-kibocsátást nullának kell tekinteni. Másfelől pedig a legfőbb üvegházhatást okozó gáz a CO₂, és a CH₄- és N₂O-kibocsátások részesedését nem szükséges kiszámítani. Ennélfogva annak az önkormányzatnak, amelyik ezt a megközelítési módszert kívánja alkalmazni, a (tonnában kifejezett) CO₂-kibocsátásáról kell jelentést készítenie. Ugyanakkor a kiindulási kibocsátásleltárba egyéb üvegházhatást okozó gázokat is be lehet venni, és ebben az esetben a kibocsátásokat CO₂-egyenértékben kell feltüntetni.
2. **LCA- (Life Cycle Assessment, életciklus-értékelés) tényezők alkalmazása:** ez a megközelítés az energiahordozó teljes életciklusát veszi figyelembe. Ez nemcsak a végső égetésből származó kibocsátásokat foglalja magában, hanem az ellátási lánc minden olyan kibocsátását is (ideértve a szállítási veszteségeket, a finomítók kibocsátását és az energiaátalakításból származó veszteségeket is), amely a területén kívül történik. Ebben a megközelítésben a megújuló energia használatából származó CO₂-kibocsátás, valamint a hitelesített zöld áramból eredő kibocsátások értéke meghaladja a nullát. Ennél a megközelítésnél a CO₂-on kívüli egyéb üvegházhatást okozó gázok is fontos szerepet játszhatnak. Ennélfogva az az önkormányzat, amely az LCA megközelítés alkalmazását választja, a jelentésében a kibocsátások értékét CO₂-egyenértékben kell, hogy feltüntesse. Ugyanakkor ha az alkalmazott módszerrel/eszközzel csak a CO₂-kibocsátást számítják ki, akkor a kibocsátásokat (tonnában kifejezett) CO₂-kibocsátásként kell megadni.

Kérjük, tegyen pipát az Önök által választott kibocsátási tényezőkre vonatkozó megközelítés melletti rovatba (IPCC / LCA).

Kérjük, válassza ki azt is, hogy a kibocsátásokat CO₂-ban vagy CO₂-egyenértékben kívánják kifejezni.

3. A kiindulási kibocsátásleltár legfontosabb eredményei

Ez a szakasz négy táblázatot tartalmaz:

- A. Végső energiafogyasztás
- B. CO₂-kibocsátások vagy CO₂-egyenértékben kifejezett kibocsátások
- C. Helyi villamosenergia-termelés és az ennek megfelelő CO₂-kibocsátások vagy CO₂-egyenértékben kifejezett kibocsátások
- D. Helyi távfűtés/távűtés, kapcsolt hő- és villamosenergia-termelés és az ennek megfelelő CO₂-kibocsátások és CO₂-egyenértékben kifejezett kibocsátások

„A” táblázat. Végső energiafogyasztás

Ez a táblázat az Önök végső energiafogyasztásra vonatkozó alapvető adatokat, vagyis a végfelhasználók által elfogyasztott villamos energia, hő/hideg, fosszilis tüzelőanyagok és megújuló energia mennyiségét foglalja össze.

Kategória

Ez az oszlop azokra az ágazatokra vonatkozik, amelyek energiát fogyasztanak vagy CO₂-ot bocsátanak ki. Az ágazatokat két fő kategóriába – „Épületek, berendezések/létesítmények és ipar” és „Közlekedés” –, valamint nyolc alkategóriába sorolja be. Ezekben a kategóriákban az adatok megadása kötelező. Részletes magyarázat:

1° Épületek, berendezések/létesítmények és ipar

Ebbe a kategóriába tartozik minden épület, szolgáltatás, létesítmény és ipari célú ingatlan. Az adatokat lehetőség szerint a következő öt alkategóriának megfelelően kell ismertetni:

- „Önkormányzati épületek és berendezések/létesítmények”: a „berendezések/létesítmények” kifejezés azokat az energiafogyasztó intézményeket jelöli, amelyek nem épületek (pl. szennyvízkezelő egységek, újrafeldolgozó központok és komposztáló üzemek). Az önkormányzat vagy egy kapcsolt szervezet tulajdonában lévő lakóépületeket a „Lakóépületek” alkategóriában kell feltüntetni.
- „A szolgáltató szektorhoz tartozó (nem önkormányzati) épületek, berendezések/létesítmények”: ez a szolgáltató szektor minden olyan épületére és létesítményére vonatkozik, amely nem az önkormányzat tulajdonában van, és nem annak irányítása alatt áll (pl. magánvállalkozások, bankok, kkv-k irodái, kereskedelmi és kiskereskedelmi tevékenységekhez használt irodák, kórházak stb.).
- „Lakóépületek”: energiafogyasztás az elsősorban lakóépületként használt épületekben.
- „Önkormányzati közvilágítás”: az önkormányzat tulajdonában lévő vagy általa működtetett közvilágítás. Minden egyéb nem önkormányzati tulajdonú közvilágítást „A szolgáltató szektorhoz tartozó (nem önkormányzati) épületek, berendezések/létesítmények” kategóriában kell feltüntetni.
- „Ipar”: az önkormányzatoknak általában nincs sok befolyása az ipar alakulására. Ennélfogva az egyezségokmány aláíró felei esetében a következő szabályokat kell alkalmazni:
  - Az önkormányzat dönthet úgy, hogy adott ipari ágazatot feltüntet az SEAP-jában (nem kötelező).
  - Az ehhez az ágazathoz kapcsolódó energiára és CO₂-ra vonatkozó adatokat csak akkor kell feltüntetni, ha az ágazat szerepel az SEAP-ban.
  - Ki kell hagyni azokat az üzemeket, amelyek az ETS (európai kibocsátáskereskedelmi rendszer) hatálya alá tartoznak, kivéve ha az ilyen üzemek szerepeltek az önkormányzat korábbi energiával kapcsolatos terveiben és CO₂-kibocsátásra vonatkozó leltáraiban.
  - Amennyiben a kiindulási kibocsátásleltárban szerepelnek az ipari kibocsátások, és egy jelentős ipari vállalat/üzem megszűnik a bázisév és a kitűzött időpont, vagyis 2020 közötti időszakban, akkor annak kibocsátásait a kibocsátásleltárból törölni kell. A CO₂-kibocsátásnak a székhelyáthelyezésekből eredő csökkenése nem számíthat bele az átfogó CO₂-csökkentési célkitűzésbe.
  - Hasonlóképpen az önkormányzat területén a bázisév és 2020 között létrejövő új ipari vállalatokat/üzemeket a következő évekre vonatkozó kibocsátásleltárakban nem kell feltüntetni.

2° Közlekedés

Ez a kategória a közúti és a vasúti közlekedést foglalja magában. Az energiafogyasztási adatokat a tényleges fogyasztási adatok (önkormányzati flotta vagy tömegközlekedés), vagy pedig az önkormányzat úthálózatán megtett távolság alapján kell megadni.

Az adatokat lehetőség szerint az alábbi három alkategóriába kell besorolni:

- „Önkormányzati flotta”: az önkormányzat/helyi hatóság tulajdonában és használatában lévő járművek
- „Tömegközlekedés”: autóbusz, villamos, metró, elővárosi vasúti közlekedés

- „Magáncélú és kereskedelmi szállítás”: ebbe a kategóriába tartozik az Önök önkormányzatának a területén zajló minden egyéb olyan közúti és vasúti szállítás, amely a fentiekben nincs részletezve (pl. személyautók és árufuvarozás)

Végző energiafogyasztás, MWh-ban kifejezve

Ezek az oszlopok azokra az egyes energiatermékekre vonatkoznak, amelyeket az Önök önkormányzatának területének végfogyasztói használnak. Az oszlopokat kategóriánként, lehetőség szerint pedig alkategóriánként kell kitölteni:

- „Villamos energia”: a végfogyasztók által használt teljes villamos energia, függetlenül az energia előállítására felhasznált energiaforrástól. Amennyiben az önkormányzat hitelesített zöldáramot vásárol, akkor kérjük, a táblázat alatt található rovatot is töltsse ki, LCA-tényezők alkalmazása esetén pedig a megfelelő kibocsátási tényezőket is. A „hitelesített zöldáram” a 2001/77/EK irányelv 5. cikkében, a 2009/28/EK irányelv 15. cikkében és a 2003/54/EK irányelv 3. cikkének (6) bekezdésében meghatározott származási garanciával rendelkező megújuló energiaforrásokból előállított villamos energiát jelenti.
- „Fűtés/hűtés”: az önkormányzat területén végfelhasználók számára szolgáltatott hő és hideg (például a központi távfűtési/távhűtési rendszer, a kapcsolt hő- és villamosenergia-termelő üzemek vagy a hulladék hő-hasznosítás). A végfelhasználók által saját felhasználásra előállított hő nem ide tartozik, hanem a hőelőállításra használt energiahordozók oszlopába kerül. Kivétel a kapcsolt hő- és villamosenergia-termelés során előállított hő: mivel a kapcsolt hő- és villamosenergia-termelő üzemek villamos energiát is termelnek, ezt a termelésre vonatkozó rovatban célszerűbb feltüntetni („C” és „D” táblázatok), főleg ha nagyobb üzemekről van szó.
- „Fosszilis tüzelőanyagok”: minden végfelhasználói termékként szállított fosszilis tüzelőanyag. Ide tartozik minden olyan fosszilis üzemanyag, amelyet a végfelhasználók helyiségeinek fűtésére, szaniter célra használt melegvíz melegítésére vagy főzési célokra vásároltak. Idetartoznak még a közlekedési célból, illetve az ipari tüzelési/égetési folyamatok során energiaforrásként felhasznált tüzelőanyagok is¹.
- „Megújuló energiaforrások”: minden, a végfelhasználók által termékként fogyasztott növényi olaj, bioüzemanyag, egyéb biomassza (pl. fa), napenergia és geotermikus energia. Megjegyzés: a tőzeg nem tartozik ide. Ha az önkormányzat területén tőzegfogyasztás is előfordul, azt az „egyéb fosszilis tüzelőanyag” elnevezésű „L” oszlopban kell feltüntetni (annak ellenére, hogy ez szigorúan véve nem tartozik a fosszilis tüzelőanyag fogalmába).

„B” táblázat: CO₂-kibocsátások vagy CO₂-egyenértékben kifejezett kibocsátások

Ez a táblázat azt az üvegházhatásúgáz-mennyiséget tartalmazza, amely az önkormányzat területén történő energiafogyasztás eredményeképpen került kibocsátásra.

Kategória

Ez az oszlop az üvegházhatást okozó gázokat kibocsátó ágazatokra vonatkozik. Ezek megegyeznek az „A” táblázatban felsoroltakkal. Mindazonáltal egy harmadik ágazatot is idesoroltak:

3° egyéb kibocsátó források

Az „A” táblázatban megnevezett energiafogyasztáshoz kapcsolódó kibocsátó források mellett az Önök önkormányzata saját döntése alapján egyéb üvegházhatást okozó kibocsátó forrásokat is feltüntethet a kibocsátásleltárában, ha az SEAP tartalmaz olyan tevékenységeket, amelyek ezen kibocsátások csökkentésére irányulnak. Például az önkormányzat szerepeltetheti a hulladéklerakókból származó CH₄-kibocsátásokat, ha az SEAP valamely intézkedése értelmében a hulladéklerakóknál megkezdik a hulladéklerakó-gáz csökkentését. Az adatgyűjtés megkönnyítése érdekében lehetséges érintett ágazatokként a hulladékgazdálkodást és a szennyvízkezelést határozták meg. Kérjük, ne feledje, hogy

¹ Csak akkor, ha az SEAP-ban az adott ágazatot érintő tevékenységek is szerepelnek. Az EU ETS hatálya alá tartozó ágazatok energiafogyasztása azonban nem tartozik ide.

az adatgyűjtés ezen ágazatok területén önkéntes. Kérjük, hogy csak a teljes kibocsátást tüntesse fel, CO₂-egyenértékben kifejezve.

CO₂-kibocsátások tonna CO₂-ban vagy tonna CO₂-egyenértékben kifejezve

Az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásáról szóló jelentés elkészítése a végső energiafogyasztásra vonatkozó táblázathoz hasonló módon történik. Ezeket minden egyes energiaforrásra ki kell számítani, és a végső energiafogyasztást meg kell szorozni a megfelelő kibocsátási tényezővel.

Amennyiben a „B” táblázat ugyanazon oszlopában több „energiahordozót” is fel kell tüntetnie (pl. különböző „villamosenergia-típusokat”; vagy fűtést és hűtést; vagy az „egyéb fosszilis tüzelőanyagok” oszlopban több fosszilis tüzelőanyagot), a különböző energiahordozókra és a hozzájuk tartozó kibocsátási tényezőkre vonatkozóan ajánlatos külön számításokat végezni és a teljes kibocsátást a táblázatban a megfelelő átlagos kibocsátási tényezővel megadni.

Kibocsátási tényezők tonna/MWh-ban kifejezve

Az IPCC a 2006. évi IPCC-iránymutatásokban **alapértelmezett kibocsátási tényezőket**² állapított meg. Az alapértelmezett kibocsátási tényezők **országspecifikus kibocsátási tényezőkkel** helyettesíthetők, amelyek az adott országra jellemző adatokat veszik figyelembe. Az egyezségkormány aláíró felei a területükön használt tüzelőanyagok részletesen ismertetett jellemzői alapján **saját kibocsátási tényezőket** is kidolgozhatnak. Emellett az energiahordozó életciklusát figyelembe vevő **LCA-tényezőket** is alkalmazni lehet.

Kérjük, nevezze meg az Önök által használt kibocsátási tényezőt minden egyes energiahordozóra vonatkozóan.

Továbbá kérjük, hogy jelölje meg a választott értéket a „CO₂-kibocsátási tényező a nem helyben előállított villamos energia esetében [t/MWh]” rovatban a „B” táblázat alatt.

A **villamosenergiára vonatkozó helyi kibocsátási tényező (EFE)** a villamosenergia-termeléshez felhasznált különféle energiaforrásokat kell, hogy tükrözze. Ha az önkormányzat úgy döntött, hogy az SEAP-ban a helyi villamosenergia-termeléshez kapcsolódó intézkedéseket is szerepeltet, akkor az EFE-t a helyi sajátosságok alapján kell kiszámítani. E célból ki kell tölteni a „C” táblázatot (lásd alább). Amennyiben az önkormányzat hitelesített zöldáramot vásárol, akkor az EFE-t szintén újra lehet számítani a hozzátartozó CO₂-kibocsátás terén elért eredmények szerepeltetése érdekében.

Hasonlóképpen a **fűtésre/hűtésre vonatkozó helyi kibocsátási tényezőnek** is tükröznie kell a hő/hideg előállításához használt egyes energiaforrásokat az „A” táblázatban említettek szerint.

A **kiindulási kibocsátásleltárhoz tartozó iránymutatásokban** táblázatok is szerepelnek, és ezek az összes releváns kibocsátási tényezőt feltüntetik a villamos energia és a hő/hideg előállítására vonatkozó kibocsátási tényezők kiszámítására használandó képlettel együtt, a „C” és a „D” táblázatok adatai alapján (lásd alább).

„C” táblázat. Helyi villamosenergia-termelés és a megfelelő CO₂-kibocsátások vagy CO₂-egyenértékben kifejezett kibocsátások

Bár a Polgármesterek Szövetségének fő célkitűzése a végső energiafogyasztás csökkentése, a szolgáltatói oldal üvegházhatást okozó gázkibocsátásának csökkentését is figyelembe lehet venni, például amikor az önkormányzat megújuló energiaforrást alkalmazó létesítményeket támogat, vagy a helyi távhőszolgáltatókra vonatkozó energiahatékonysági intézkedéseket vezet be.

² Az alapértelmezett kibocsátási tényezők a 2006. évi IPCC-iránymutatásokban szerepelnek: [2. kötet, 2. fejezet, 2.2. táblázat](#) (16. o.).

Az önkormányzat eldöntheti, hogy a kibocsátásleltár és az SEAP tartalmazza-e a helyi villamosenergia-termelést. Amennyiben az Önök SEAP-ja az önkormányzatuk területén folyó villamosenergia-termeléshez kapcsolódó tevékenységekre (pl. fotovoltaikus energia, szélenergia, vízenergia fejlesztése stb.) vagy a helyi villamosenergia-termelés hatékonyságának javítására is kitér, akkor kérjük, töltsse ki ezt a táblázatot. Ebben az esetben csak a „helyi” üzemeket/egységeket kell idesorolni, vagyis azokat az üzemeket, amelyek megfelelnek az alábbi követelményeknek:

- a) Az európai kibocsátáskereskedelmi rendszerben (ETS) nem szereplő üzemek/egységek
- b) Égetőművek esetében az üzemek/egységek hőenergia-felvétele, a megújuló energiaforrást alkalmazó létesítmények esetében pedig a teljesítmény 20 MW-nál kevesebb vagy ezzel egyenlő (a 20 MW megfelel az EU ETS által az égetőművekre vonatkozóan előírt küszöbértéknek).

Azonban ha az önkormányzat saját létesítményeihez kapcsolódó egyedi tevékenységeket tervez (vagy ha korábbi cselekvési terveiben az ETS hatálya alá tartozó erőművek szerepeltek), vagy nagy megújuló energiaforrást alkalmazó létesítmények, például szélerőműparkok kialakítását és finanszírozását tervezi, akkor ezek a projektek szerepeltethetők, mindaddig, amíg a hangsúly a keresleti oldalon van (a végső energiafogyasztás csökkentése).

Minden olyan létesítményt fel kell sorolni, amely megfelel a fenti szabályoknak, és fel kell tüntetni a helyben előállított villamos energia ezekhez rendelhető mennyiségét (MWh-ban kifejezve). A tüzelőberendezések esetében meg kell határozni a tüzeléshez felhasznált energiahordozókat. Az egyszerűség kedvéért a hasonló termelési egységek csoportosíthatóak (például: fotovoltaikus energiát előállító létesítmények vagy kapcsolt energiatermelő egységek). Kérjük, ismertesse a CO₂-kibocsátásokat vagy a CO₂-egyenértékben kifejezett kibocsátásokat, és nevezze meg az egyes kibocsátási tényezőket.

„D” táblázat: Helyi távfűtés/távhűtés, kapcsolt hő- és villamosenergia-termelés és a megfelelő CO₂-kibocsátások és CO₂-egyenértékben kifejezett kibocsátások

Ezt a táblázatot csak akkor kell kitölteni, ha az önkormányzat területén található végfogyasztók számára termékként (pl. távfűtéses kazánból vagy kapcsolt hő- és villamosenergia-termelő erőműből) hőt vagy hideget szállítanak. Ebben a táblázatban a hő/hideg előállításához kapcsolódó CO₂-kibocsátást kell kiszámítani.

Minden olyan létesítményt figyelembe kell venni, amely végfelhasználók számára termékként az önkormányzat területén előállított hőt vagy hideget értékesít/forgalmaz (általában távhő-szolgáltatási rendszeren keresztül), és ezeket fel kell sorolni az előállított hő/hideg mennyiségével, a tüzeléshez felhasznált energiahordozókkal és a megfelelő CO₂-kibocsátással vagy CO₂-egyenértékben kifejezett kibocsátással és kibocsátási tényezőkkel együtt. Az egyszerűség érdekében a hasonló termelési egységek csoportosíthatóak.

Kérjük, ne feledje, hogy végfelhasználók által helyben előállított hőhöz és hideghez kapcsolódó energiafogyasztás és CO₂-kibocsátások az „A” és „B” táblázatokban (a fosszilis tüzelőanyag és a megújuló energiafogyasztás oszlopaiban) már szerepelnek. A „D” táblázatban szereplő hő-/hideg-előállítás teljes mennyiségének elvileg egyenlőnek (vagy majdnem egyenlőnek) kell lennie az elfogyasztott hő/hideg mennyiségével és az „A” táblázat „hő/hideg” oszlopában megadott adatokkal.

Egyéb kibocsátásleltárak

Ha az Önök önkormányzata több CO₂-kibocsátásra vonatkozó leltárt is készített, akkor ezeknek a leltáraknak az eredményeit az ebben a szakaszban megadott formanyomtatványban tüntesse fel.

A FENNTARTHATÓ ENERGIÁVAL KAPCSOLATOS CSELEKVÉSI TERV

1. Az Önök fenntartható energiával kapcsolatos cselekvési tervének címe

Kérjük, tüntesse fel:

- cselekvési tervének címét (például: „Energiaterv”, „Klímaterv”, „Városom 2020-ban”),
- a tervét jóváhagyó hatóság nevét,
- a cselekvési terv hivatalos elfogadásának dátumát [év/hó/nap].

2. Az Önök fenntartható energiával kapcsolatos cselekvési tervének legfontosabb elemei

Ez a szakasz az Önök fenntartható energiával kapcsolatos cselekvési tervének legfontosabb elemeiről gyűjt össze alapvető információkat.

Ágazatok és cselekvési területek

Energiahatékonyságot célzó intézkedéseket, megújuló energiával kapcsolatos projekteket és más, energiával kapcsolatos cselekvéseket a helyi és regionális önkormányzatok számos működési területén be lehet vezetni. A Polgármesterek Szövetsége az önkormányzatok illetékességén belül a helyi szintű cselekvésekkel foglalkozik. Ennélfogva az egységokmány aláíró feleinek több vagy minden lehetséges szerepükben intézkedéseket kell tenniük, és ezek a szerepek az alábbiak lehetnek:

- Fogyasztó és szolgáltató;
- Tervező, fejlesztő és szabályozó;
- Tanácsadó, ösztönző és példamutató;
- Termelő és szállító.

A javasolt SEAP-formanyomtatvány célja tehát kettős; egyrészt az, hogy meg lehessen határozni azokat az ágazatokat, amelyek az Önök kiindulási kibocsátásleltárában szerepelnek (azaz épületek, berendezések/létesítmények, ipar és közlekedés, helyi villamosenergia-termelés, és helyi távfűtés/távhűtés, kapcsolt hő- és villamosenergia-termelés). Másrészt pedig azokat a területeket is megállapítja, amelyeken az önkormányzatnak sajátos szerepet kell betölteniük, ideérve a következőket:

- „Területhasználat-tervezés” (tervező),
- „Termékek és szolgáltatások közbeszerzése” (fogyasztó) vagy
- „Együttműködés a polgárokkal és az érintettekkel” (tanácsadó, ösztönző).

Ugyanakkor az önkormányzatok a legfontosabb tevékenységi területeiket szabadon választhatják meg. Így a cselekvés minden fent említett területen ajánlott, de nem kötelező.

Ez a táblázat az önkormányzatokat a legfontosabb tevékenységeik és intézkedéseik szervezésében segíti. Abban az esetben, ha egy ágazat/intézkedés nem sorolható be ebbe a struktúrába, akkor az „egyéb” rovatban kell feltüntetni (pl. ha a hulladéklerakógáz-újrahasznosítás az SEAP-intézkedések egyike).

Amikor a tevékenységeikre és intézkedéseikre vonatkozó adatokat írja be, kérjük, ne feledje, hogy az információkat minden egyes ágazat kitöltése után el kell menteni, különben az adatok elvesznek.

Legfontosabb cselekvések/intézkedések

Ebben a szakaszban az Önök cselekvési tervének a tartalmát kell összefoglalni. Az intézkedéseket a tevékenységi területekhez kell kötni (például önkormányzati épületek, tömegközlekedés, fotovoltaiikus energiát előállító létesítmények, képzés és oktatás stb.). Kérjük, ismertesse röviden az egyes intézkedéseket. Ha ugyanazon tevékenységi területre vonatkozóan a legfontosabb tevékenységek közül többet is szeretne felsorolni, Ön további sorokat is beilleszthet.

Kérjük, sorolja fel azokat a rövid távú cselekvéseket, amelyeket az önkormányzat jóváhagyott, és amelyek szerepelnek a költségvetésben (3–5 éves időtartam), valamint azokat a nagyobb stratégiai szereppel bíró hosszú távú cselekvéseket is, amelyeket 2020-ra kívánnak megvalósítani.

Felelős hivatal, személy vagy vállalkozás

A cselekvési terven belül az egyes feladatokat az önkormányzat különböző hivatalai kapják. Kérjük, hogy ebben a szakaszban jelölje meg az egyes intézkedések bevezetéséért felelős hivatalokat. Ezek harmadik felek is lehetnek, például közművek / energetikai szolgáltató társaságok vagy helyi energiahivatalok.

Végrehajtás

Ez a szakasz az Önök cselekvési tervén belül az egyes tevékenységek / intézkedések kezdetét és végét tünteti fel. Kérjük, adja meg a kezdő- és a záróévet a rövid- és középtávú tevékenységek és a hosszú távú intézkedések elkülönítése érdekében. Fontos egyrészt a CO₂-kibocsátások azonnali csökkentését célzó rövid távú cselekvések létrehozása, másfelől pedig hosszú távú intézkedések megállapítása a 2020-ig tartó időszakra, amikor a CO₂-kibocsátás 20 %-os csökkentésére vonatkozó célkitűzést meg kell valósítani.

Tervezett költségek tevékenységenkénti/intézkedésenkénti bontásban

Kérjük, ismertesse az egyes rövid/középtávú intézkedések/tevékenységek következményének költségeit. Ebből az információból kiderül, hogy mely tevékenységek/intézkedések a legköltségesebbek, és ezek a különböző országok legfontosabb intézkedéseivel kapcsolódó költségek értékelésénél is segítenek. Kérjük, hogy a költségeket euróban tüntesse fel.

Várható energiamegtakarítás intézkedésenkénti bontásban

Kérjük, ismertesse a várható energiamegtakarítást az egyes intézkedésekre vonatkozóan, MWh-ban kifejezve.

Várható megújulóenergia-termelés intézkedésenkénti bontásban

Kérjük, ismertesse, hogy a tervezett intézkedés növeli-e a helyben előállított megújuló energia részesedését (MWh-ban).

A CO₂-kibocsátás vagy a CO₂-egyenértékben kifejezett kibocsátás csökkentése intézkedésenkénti bontásban

Kérjük, ismertesse az egyes legfontosabb intézkedésekre vonatkozóan a CO₂-kibocsátás vagy CO₂-egyenértékben kifejezett kibocsátás várható csökkenését tonna per évben (t/a) kifejezve.

Energiamegtakarítási célkitűzés ágazonkénti bontásban

Kérjük, nevezze meg az energiamegtakarítási célkitűzést tevékenységi területenként (pl. energiamegtakarítás a középületekben és az épületekben található berendezésekben). Kérjük, ágazonként egy adatot adjon meg, MWh-ban feltüntetve. Ez az adat az Önök 2020-ra előirányzott és a bázisévhez viszonyított energiamegtakarítási célkitűzése.

Egyes ágazatok, például a „területhasználat-tervezés” vagy az „együttműködés az érintettekkel” esetében semmiképpen sem lesz egyszerű feladat az energiamegtakarítás számszerűsítése. Ha azonban rendelkezésre áll bármiféle becslés, akkor kérjük, hogy a táblázatban azt is tüntesse fel. Ezzel azonosíthatók azok a legfontosabb területek, ahol a CO₂-kibocsátás csökkentése várhatóan bekövetkezik.

Helyi megújulóenergia-termelés ágazonkénti bontásban

Kérjük, hogy adott esetben ismertesse a helyi megújulóenergia-termelésre vonatkozó célkitűzést ágazonként (MWh-ban). Ez az adat a helyben előállított megújuló energia 2020-ra becsült és a bázisévhez viszonyított mennyisége.

Kérjük, hogy itt csak a megújuló energiaforrás felhasználásával helyben előállított energiát adja meg (pl. fotovoltaikus energiát előállító létesítmények). Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a CO₂-kibocsátás új létesítményekkel csak akkor csökkenthető, ha ezek olyan energiaforrást váltanak ki, amely jelenleg importból származik és az önkormányzat területén kerül felhasználásra.

A CO₂-kibocsátás vagy a CO₂-egyenértékben kifejezett kibocsátás csökkentésére vonatkozó célkitűzés ágazatonkénti bontásban

Kérjük, az energiamegtakarításokra vonatkozóan adja meg a CO₂-kibocsátás vagy CO₂-egyenértékben kifejezett kibocsátás csökkentésére vonatkozó célkitűzést, ágazatonkénti bontásban. Az adatokat tonnában (t) kell feltüntetni. Felhívjuk a figyelmet arra, hogy az adatokat több ágazatban is meg kell adni (zöld rovatok). Amennyiben egy adott ágazatban előreláthatólag nem következik be csökkenés, akkor kérjük, hogy a megfelelő rovatba írjon nullát.

További információkat a gyakran ismételt kérdéseket (GYIK) tartalmazó oldalunkon talál, vagy kérjük, töltsse le a könyvtárunkban megtalálható iránymutatást! A Polgármesterek Szövetségének honlapja a következő címen érhető el: www.eumayors.eu.